

เอกสารวิชาการส่วนบุคคล

(Individual Study)

หลักประชาธิปไตยกับการมีส่วนร่วมของพนักงานในคณะกรรมการ
กองทุนสำรองเลี้ยงชีพของ บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด

จัดทำโดย นางนิตษา ชีวะพฤษช์

รหัส 610617

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการอบรม

หลักสูตรหลักนิติธรรมเพื่อประชาธิปไตย รุ่นที่ 6

วิทยาลัยศาลรัฐธรรมนูญ

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

หลักประชาธิปไตยกับการมีส่วนร่วมของพนักงานในคณะกรรมการ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพของ บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด

นางนิตชา ชีวะพุกษ์¹

หลักประชาธิปไตย

คำว่า “ประชาธิปไตย” ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า “Democracy” มาจากคำในภาษากรีกว่า “Demokratia” ซึ่งประกอบด้วยคำสองคำคือคำว่า “Demos” หมายถึงประชาชน และคำว่า “Kratos” ซึ่งหมายถึง การปกครองหรือพลังอำนาจ ฉะนั้น ประชาธิปไตยจึงหมายถึง ประชาชนปกครอง หรือการปกครองโดยประชาชน ซึ่งอาจแปลได้ว่า “การปกครองที่ประชาชนเป็นใหญ่” ส่วนในภาษาไทย คำว่าประชาธิปไตย เป็นคำสนธิ ประกอบด้วยคำว่า “ประชา” และ “อธิปไตย” ซึ่งประชา หมายถึง ปวงชน และอธิปไตย หมายถึง ความเป็นใหญ่ เมื่อรวมกันจึงหมายถึงความเป็นใหญ่ของปวงชน ตามความหมายในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานให้ความหมายว่า แบบการปกครองที่ถือมติปวงชนเป็นใหญ่ ประชาธิปไตยจึงหมายถึงแนวความคิดที่เชื่อว่า อำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน ซึ่งในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อำนาจขององค์กรทั้งหลายของรัฐ ล้วนย่อมต้องมีจุดเกาะเกี่ยวเชื่อมโยงกับประชาชน เพื่อให้การใช้อำนาจขององค์กรของรัฐมีความชอบธรรม การปกครองตามหลักประชาธิปไตย คือ การปกครองที่ประชาชนเป็นผู้ถืออำนาจอธิปไตยสูงสุดนี้มีความหมายต่อไปว่าในรัฐย่อมจะมี ผู้ถือหรือผู้ทรงอำนาจอื่นนอกจากประชาชนไม่ได้การใช้อำนาจขององค์กรต่างๆ ของรัฐจึงต้องมีรากฐาน ที่มาจากเจตจำนงของประชาชน นอกจากนี้ ยังมีแนวความคิดที่น่าสนใจเกี่ยวกับประชาธิปไตยสรุปได้สามแนวคิด ² ดังนี้

แนวคิดแรก ประชาธิปไตยในฐานะที่เป็นรูปแบบการปกครองหรือระบบการเมือง คือ เมืองค์กรต่างๆ ในการปกครอง เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินการปกครอง เช่น การมีสภาตัวแทนราษฎร พรรคการเมือง รัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชน ศาลมีอิสระจากฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ รัฐบาลต้องรับผิดชอบต่อสภาตัวแทนราษฎร เป็นต้น

แนวคิดที่สอง ประชาธิปไตยในฐานะที่เป็นอุดมการณ์ หมายความว่า ประชาชนมีความรู้สึกและยอมรับคุณค่าของประชาธิปไตยในขอบเขตแห่งกฎหมาย เสรีภาพ ความเสมอภาค และภราดรภาพ โดยยึดถือและปฏิบัติอย่างมั่นคงตามวิถีทางแห่งกฎหมายเพื่อธำรงไว้ซึ่งหลักการแห่งประชาธิปไตย

แนวคิดที่สาม ประชาธิปไตยในฐานะที่เป็นวิถีชีวิต หมายความว่า ถึง การปฏิบัติตามหลักการประชาธิปไตยในการดำเนินชีวิตประจำวัน ประชาชนทุกคนเข้าใจในสิทธิและหน้าที่ของตนเอง ไม่ละเมิดหรือเอาเปรียบสิทธิและหน้าที่ของผู้อื่น เคารพต่อกฎหมายบ้านเมืองอย่างเคร่งครัด หากประชาชนของประเทศใดไม่ยึดถือหลักประชาธิปไตยเป็นวิถีชีวิต ประเทศนั้นก็ไม่ได้ถือประเทศประชาธิปไตยแม้จะมีรูปแบบการปกครองระบอบประชาธิปไตย หรือแม้จะมีกลไกอื่น เช่น รัฐธรรมนูญ พรรคการเมือง หรือองค์กร

¹ ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการบริษัท เนเจอร์เบสท์ฟูด จำกัด

² วิสุทธิ โปธิแทน, ประชาธิปไตย : แนวคิด และตัวแบบประเทศประชาธิปไตยในอุดมคติ, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2524), น.45

ปกครองส่วนท้องถิ่นก็ตาม หลักการพื้นฐานของประชาธิปไตย คือ การยอมรับนับถือความสำคัญและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคล ความเสมอภาคและเสรีภาพในการดำเนินชีวิต โดยมีหลักการสำคัญดังนี้

1. หลักเสรีภาพ (Liberty) คืออิสรภาพของบุคคลที่จะกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งตามความประสงค์ของตนโดยไม่อยู่ภายใต้การกดขี่ของรัฐ เว้นแต่อยู่ภายใต้กรอบกติกาที่กฎหมายกำหนดไว้ เพื่อป้องกันการล่วงละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น ในหลักประชาธิปไตย เสรีภาพคือกฎเกณฑ์สำคัญที่จะนำไปสู่ความก้าวหน้าของสังคม

2. หลักความเสมอภาค (Equality) คือความเท่าเทียมกันของคนในสังคม เป็นความเท่าเทียมกันในความเป็นมนุษย์ ในฐานะที่เป็นสมาชิกของสังคมเหมือนกัน มีศักดิ์ศรี เกียรติยศ โดยถือว่าทุกคนภายในรัฐมีสิทธิในชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สิน มีความเสมอภาคในการใช้อำนาจอธิปไตยในการเป็นเจ้าของรัฐเท่าเทียมกัน แม้จะมีความแตกต่างในเพศ อายุ ศาสนา เป็นต้น

3. หลักอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชน (Popular Sovereignty) คือ ปัจจัยที่เชื่อว่าสังคมก่อตั้งขึ้นโดยความยินยอมของประชาชน ในการที่จะให้อำนาจอธิปไตยของสังคมส่วนรวมเข้ามาแทนที่เสรีภาพธรรมชาติ โดยทุกคนจะมีส่วนในอธิปไตยนั้นๆ เท่าเทียมกัน ตามหลักการนี้ การปกครองในระบอบประชาธิปไตยจึงเป็นการปกครองที่ประชาชนเป็นทั้งผู้ปกครอง และผู้ถูกปกครอง เนื่องจากผู้ปกครองมาจากการเลือกตั้งโดยยึดหลักการเสียงข้างมาก จึงมีสิทธิอำนาจอันชอบธรรมในการปกครองประเทศเพราะได้รับสิทธิจากผู้ถูกปกครองโดยตรง

4. หลักการเสียงข้างมากที่คุ้มครองเสียงข้างน้อย (The Rule of Majority) เนื่องจากในระบอบประชาธิปไตย ประชาชนทุกคนมีสิทธิในการตัดสินใจปัญหาบ้านเมืองไม่ว่าจะโดยตรงหรือผ่านผู้แทนราษฎร ซึ่งในความเป็นจริงประชาชนทุกคนย่อมมีความคิดเห็นไม่ตรงกัน ดังนั้นเพื่อเป็นการตัดสินใจจึงต้องยึดเสียงข้างมากที่มีต่อเรื่องนั้นๆ เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจ แต่อย่างไรก็ตาม เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและความเสมอภาคของเสียงข้างน้อย หลักประชาธิปไตยจึงต้องประกอบด้วยหลักการคุ้มครองเสียงข้างน้อย (minority right) ด้วย ทั้งนี้ การตัดสินใจโดยล่วงละเมิดสิทธิพื้นฐานของเสียงข้างน้อย ถือว่าเป็นการปกครองโดยระบอบเผด็จการเสียงข้างมาก (Dictatorship of the Majority)

นอกจากนี้ ยังมีการเสนอว่าคุณลักษณะพื้นฐานของประชาธิปไตย คือ ความสามารถของปัจเจกบุคคลในการมีส่วนร่วมอย่างเสรีและอย่างเต็มที่ในชีวิตสังคมของตน ด้วยการเน้นความเข้าใจของสัญญาประชาคม และเจตจำนงร่วมกันของประชาชน ประชาธิปไตยจึงอาจแสดงคุณลักษณะพิเศษเป็นคตินิยมทางการเมือง (political collectivism) แบบหนึ่ง เพราะคตินิยมทางการเมืองนิยามว่าเป็นระบอบการปกครองซึ่งพลเมืองผู้ใหญ่ทุกคนมีสิทธิในการพูดเท่าเทียมกันในการตัดสินใจซึ่งมีผลกระทบต่อชีวิตของตน ซึ่งหลักการข้างต้นได้รับการบัญญัติรับรองคุ้มครองไว้เป็นขั้นพื้นฐานในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 โดยเฉพาะหลักการเกี่ยวกับ สิทธิเสรีภาพ และความเสมอภาคนั้น ได้รับการบัญญัติไว้ในหมวด 3 สิทธิเสรีภาพของปวงชนชาวไทย ตั้งแต่มาตรา 25 ถึง มาตรา 49 โดยหากมิได้มีการห้ามหรือจำกัดไว้ในรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายอื่น บุคคลย่อมมีสิทธิเสรีภาพที่จะทำได้ และได้รับความคุ้มครองตราบเท่าที่ไม่กระทบกระเทือนหรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน และไม่ละเมิดสิทธิ

หรือเสรีภาพของบุคคลอื่น³ การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ หรือในกรณีที่รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติเงื่อนไขไว้ กฎหมายดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพแก่บุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และจะกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลไม่ได้⁴ นอกจากนี้ ยังกำหนดให้บุคคลทั้งหลายย่อมมีสิทธิเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน โดยจะเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมไม่ว่าด้วยเหตุความแตกต่างในเรื่องถิ่น กำเนิด เชื้อชาติภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือเหตุอื่นใด จะกระทำมิได้ ทั้งยังวางหลักให้มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้น เพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิหรือ เสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น หรือเพื่อคุ้มครองหรืออำนวยความสะดวกให้แก่เด็ก สตรีผู้สูงอายุ คนพิการ หรือผู้ด้อยโอกาส ย่อมไม่ถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม⁵

---

³ **มาตรา 25** สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย นอกจากที่บัญญัติคุ้มครองไว้เป็นการเฉพาะในรัฐธรรมนูญแล้ว การใดที่มีได้ห้ามหรือจำกัดไว้ในรัฐธรรมนูญหรือในกฎหมายอื่น บุคคล ย่อมมีสิทธิและเสรีภาพที่จะทำเช่นนั้นได้และได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ ตราบเท่าที่การใช้ สิทธิหรือเสรีภาพเช่นนั้นไม่กระทบกระเทือนหรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน และไม่ละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น

สิทธิหรือเสรีภาพใดที่รัฐธรรมนูญให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติหรือให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติแม้ยังไม่มี การตรากฎหมายนั้นขึ้นใช้บังคับ บุคคลหรือชุมชน ย่อมสามารถใช้สิทธิหรือเสรีภาพนั้นได้ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ

บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่ได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ สามารถ ยกบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญเพื่อใช้สิทธิทางศาลหรือยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้คดีในศาลได้

บุคคลซึ่งได้รับความเสียหายจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพหรือจากการกระทำ ความผิดอาญาของบุคคลอื่น ย่อมมีสิทธิที่จะได้รับการเยียวยาหรือช่วยเหลือจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ

⁴ **มาตรา 26** การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้อง เป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติเงื่อนไขไว้กฎหมาย ดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และจะกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลมิได้รวมทั้งต้องระบุมเหตุผลความจำเป็นในการ จำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ด้วย

กฎหมายตามวรรคหนึ่ง ต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่ กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง

⁵ **มาตรา 27** บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความ คุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน

การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ไม่ว่าด้วยเหตุความแตกต่างในเรื่องถิ่น กำเนิด เชื้อชาติภาษา เพศ อายุความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทาง เศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือเหตุอื่นใด จะกระทำมิได้

มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิหรือ เสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น หรือเพื่อคุ้มครองหรืออำนวยความสะดวกให้แก่เด็ก สตรีผู้สูงอายุ คนพิการ หรือผู้ด้อยโอกาส ย่อมไม่ถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคสาม

บุคคลผู้เป็นทหาร ตำรวจ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ และพนักงานหรือลูกจ้าง ขององค์กรของรัฐย่อมมีสิทธิและเสรีภาพเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป เว้นแต่ที่จำกัดไว้ในกฎหมายเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการเมือง สมรรถภาพ วินัย หรือจริยธรรม

หลักนิติธรรม

หลักนิติธรรม (The Rule of law) มีที่มาจากแนวคิดของอริสโตเติลนักปราชญ์ชาวกรีกที่ว่า การปกครองที่ดีไม่ใช้การปกครองโดยปวงชน หากแต่เป็นการปกครองโดยกฎหมาย เพราะการปกครองโดยปวงชนย่อมเสี่ยงต่อการปกครองตามอำเภอใจ ขณะที่การปกครองโดยกฎหมายเอื้ออำนวยต่อการที่จะมีความเสมอภาค (equality) และเสรีภาพ (liberty) มากกว่า เพราะหากมีการปกครองโดยหลักนิติธรรมอยู่จริง ทุกคนก็จะมีเสมอภาคกันในสายตาของกฎหมาย และมีเสรีภาพ คือ ปราศจากความหวาดกลัวว่าจะมีการใช้อำนาจตามอำเภอใจโดยผู้ปกครอง แนวความคิดนี้จึงเป็นที่มาของลัทธิรัฐธรรมนูญนิยม (constitutionalism) ซึ่งในอีกแง่หนึ่งมีความหมายเช่นเดียวกับคำว่า Law and Order หรือ ความมีกฎเกณฑ์ของสังคม โดยหลักนิติธรรมนั้นจะต้องประกอบด้วยลักษณะสำคัญ 3 ประการ ได้แก่

1) ฝ่ายบริหารไม่มีหรือใช้อำนาจตามอำเภอใจ ซึ่งหมายถึงบุคคลจะต้องรับผิดชอบในทางอาญาต่อเมื่อได้กระทำการอันเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ และโทษนั้นต้องเป็นโทษตามกฎหมาย อันแสดงให้เห็นว่าบุคคลจะถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพโดยกฎหมายเท่านั้น เจ้าพนักงานของรัฐใช้อำนาจตามอำเภอใจมิได้

2) บุคคลทุกคนอยู่ภายใต้กฎหมายเดียวกันซึ่งหมายถึง บุคคลทุกคนต้องถูกกฎหมายบังคับโดยเท่าเทียมกันไม่เลือกฐานะและตำแหน่งหน้าที่และเมื่อมีข้อพิพาทเกิดขึ้นในระหว่างเอกชน หรือ เอกชนกับรัฐทั้งตามกฎหมายแพ่ง กฎหมายอาญา และกฎหมายอื่นที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น และการดำเนินกระบวนการพิจารณาพิพากษาเป็นไปโดยอิสระปราศจากการแทรกแซงของฝ่ายใดทั้งสิ้น

3) หลักทั่วไปของกฎหมายรัฐธรรมนูญเป็นผลมาจากกฎหมายธรรมดาของประเทศ กล่าวคือ ศาลนั่นเองเป็นผู้พิพากษาคดีเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพของเอกชนทำให้เกิดการยอมรับสิทธิเสรีภาพขึ้น

ดังนั้น หลักนิติธรรมจึงหมายถึง “หลักพื้นฐานแห่งกฎหมาย ที่กฎหมายและกระบวนการยุติธรรมจะต้องไม่ฝ่าฝืน ขัดหรือแย้งต่อหลักนิติธรรม และหลักนิติธรรมนี้จะถูกล่วงละเมิดไม่ได้” และผลของการฝ่าฝืนหลักนิติธรรม คือ ใช้บังคับไม่ได้

ในทางการปกครอง การปกครองโดยหลักนิติธรรมก็คือ หลักการที่ว่าบรรดาเจ้าหน้าที่ของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นผู้มีหน้าที่โดยการเลือกตั้งหรือแต่งตั้งต้องกระทำการภายใต้กฎหมายและธรรมนูญการปกครองใช้อำนาจภายในขอบเขตซึ่งกฎหมายกำหนดไว้ให้ ดังนั้น การปกครองโดยหลักนิติธรรมในนัยที่จะให้เกิดความเป็นธรรมนั้น จะต้องมีการออกกฎหมายที่เป็นธรรมด้วย

หลักความเสมอภาค

หลักความเสมอภาคถือว่าเป็นหลักพื้นฐานของศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ซึ่งมนุษย์ย่อมได้รับการรับรองและคุ้มครองจากกฎหมายอย่างเท่าเทียมกันในฐานะที่เป็นมนุษย์โดยมิต้องคำนึงถึงคุณสมบัติอื่นๆ อาทิ เชื้อชาติ ศาสนา ภาษา ถิ่นกำเนิด เป็นต้น หลักความเสมอภาคนั้นมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับหลักเสรีภาพ เนื่องจากเป็นหลักการที่จะทำให้การใช้เสรีภาพเป็นไปอย่างเสมอภาคกันทุกผู้ทุกคน ความเสมอภาคเป็นฐานของเสรีภาพและเป็นหลักประกันในการทำให้เสรีภาพเกิดขึ้นได้จริง ดังนั้นหลักความเสมอภาคใต้กฎหมายจึงเป็น

หลักการที่ทำให้มีการปฏิบัติต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้นๆ อย่างเท่าเทียมกันหรือไม่เลือกปฏิบัติ (non-discrimination) ทั้งนี้การปฏิบัติตามหลักความเสมอภาคนั้นจะต้องปฏิบัติต่อสิ่งที่มีสาระสำคัญเหมือนกันอย่างเท่าเทียมกัน และจะต้องปฏิบัติต่อสิ่งที่มีสาระสำคัญแตกต่างกันให้แตกต่างกันไปตามลักษณะของเรื่องนั้นๆ จึงจะทำให้เกิดความยุติธรรมภายใต้หลักความเสมอภาคขึ้นได้ หลักความเสมอภาคอาจแบ่งออกได้เป็นประเภท กล่าวคือ หลักความเสมอภาคทั่วไปและหลักความเสมอภาคเฉพาะเรื่อง หลักความเสมอภาคทั่วไปเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคลทุกคนที่อาจกล่าวอ้างกับการกระทำใดๆของรัฐได้ หากเรื่องนั้นมิได้มีการกำหนดไว้ในหลักความเสมอภาคเฉพาะเรื่อง แต่หากเรื่องใดมีหลักความเสมอภาคเฉพาะเรื่องกำหนดไว้แล้วก็ให้พิจารณาไปตามหลักความเสมอภาคเฉพาะเรื่องนั้นๆ ส่วนหลักความเสมอภาคเฉพาะเรื่องคือ หลักความเสมอภาคที่ใช้เฉพาะภายในขอบเขตเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นการเฉพาะ เช่น หลักความเสมอภาคเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับชายและหญิง เป็นต้น ความสัมพันธ์ระหว่างหลักความเสมอภาคทั่วไปกับหลักความเสมอภาคเฉพาะเรื่องนั้นถือได้ว่าหลักความเสมอภาคทั่วไปเป็นพื้นฐานของหลักความเสมอภาคเฉพาะเรื่อง แต่หลักความเสมอภาคทั่วไปนั้นสามารถนำไปใช้ได้กับทุกๆ เรื่องโดยไม่จำกัดขอบเขตเรื่องใดเรื่องหนึ่งและบุคคลทุกๆ คนย่อมอ้างหลักความเสมอภาคทั่วไปได้ ส่วนหลักความเสมอภาคเฉพาะเรื่องอาจถูกจำกัดโดยใช้เฉพาะเรื่องหรือเฉพาะกลุ่มบุคคลที่รัฐธรรมนูญมุ่งคุ้มครองเท่านั้น โดยหลักความเสมอภาคเฉพาะเรื่องนั้นยังถือเป็นหลักกฎหมายพิเศษซึ่งย่อมมาก่อนหลักความเสมอภาคทั่วไป ถ้ากฎหมายใดได้รับการพิจารณาหลักความเสมอภาคเฉพาะเรื่องแล้วก็ไม่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาตามหลักความเสมอภาคทั่วไปอีก

การมีส่วนร่วมของพนักงานในคณะกรรมการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงานบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด

หลักเกณฑ์ทั่วไปตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530

กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ คือ กองทุนที่นายจ้างและลูกจ้างร่วมกันจัดตั้งขึ้นโดยลูกจ้างจ่ายเงินส่วนหนึ่งเรียกว่า "เงินสะสม" และนายจ้างจ่ายเงินเข้าอีกส่วนหนึ่งเรียกว่า "เงินสมทบ" เป็นสวัสดิการที่นายจ้างมีให้กับลูกจ้างเพื่อเป็นหลักประกันทางการเงินให้แก่ลูกจ้างที่เป็นพนักงานบริษัทเอกชนหรือรัฐวิสาหกิจต่างๆ การจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ นอกจากจะทำให้ลูกจ้างมีการออมอย่างต่อเนื่อง มีวินัย และมีนายจ้างช่วยออมแล้วยังมีการนำเงินไปบริหารให้เกิดดอกผลออกแก่ผู้บริหรมืออาชีพ และดอกผลที่เกิดขึ้นจะนำมาเฉลี่ยให้กับสมาชิกกองทุนทุกคนตามสัดส่วนของเงินที่แต่ละคนมีอยู่ในกองทุน โดยอัตราการจ่ายเงินสมทบให้แก่ลูกจ้างอาจแตกต่างกันตามเงื่อนไข ระยะเวลาการทำงานหรือ ระยะเวลาการเป็นสมาชิกหรือ ตามตำแหน่งหรือ ตามอัตราเงินเดือนของลูกจ้างนั้นๆ เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อเป็นการจูงใจหรือเป็นสวัสดิการส่วนเพิ่มให้กับลูกจ้างที่ทำงานกับนายจ้างเป็นมาเวลายาวนาน ซึ่งส่วนใหญ่จะกำหนดให้ลูกจ้างได้รับตามอายุงาน เช่นลูกจ้างออกจากงานและมีอายุการทำงานน้อยกว่า 5 ปี ได้รับเงินส่วนของนายจ้าง 50% ถ้าครบ 5 ปี ขึ้นไปได้ 100% เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อเป็นการจูงใจให้ลูกจ้างทำงานกับนายจ้างเป็นเวลายาวนานเช่นกัน เงินออมของสมาชิกในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพจะเติบโตจากเงินสะสมและเงินสมทบที่ต้องมีการนำส่งเข้ากองทุนทุกเดือน รวมทั้งผลประโยชน์ที่

เกิดขึ้นจากการลงทุนของกองทุน อย่างไรก็ตาม กองทุนจะไม่มี การจ่ายดอกเบี้ยหรือเงินปันผลให้สมาชิก เนื่องจากจะสะสมยอดเงินทั้งหมดให้เป็นก้อนใหญ่ เพื่อเก็บไว้รอจ่ายคืนให้สมาชิกเมื่อสิ้นสุดสมาชิกภาพ เช่น ลาออกจากงาน เกษียณอายุ เป็นต้น นอกจากนี้ กองทุนจะไม่ให้สมาชิกถอนเงินออกบางส่วน เพราะจะเป็น การเปิดโอกาสให้สมาชิกนำเงินไปใช้ซึ่งไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการออมเงินเพื่อไว้ใช้หลังเกษียณ

ตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 ซึ่งมีการแก้ไขเพิ่มเติมในปี พ.ศ. 2542 และปี พ.ศ. 2550 ตามลำดับ ได้กำหนดเงื่อนไขของการจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพไว้ในหมวด 1 การจัดตั้ง โดย กำหนดให้กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (“กองทุน”) นั้น จะมีขึ้นได้ก็แต่เฉพาะเมื่อลูกจ้างและนายจ้างตกลงกันจัดตั้ง⁶ และยื่นคำขอจดทะเบียนต่อนายทะเบียนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง⁷ และจัดทำ ข้อบังคับกองทุน⁸ ซึ่งอย่างน้อยต้องมีรายการตามที่กฎหมายกำหนดไว้ เมื่อได้รับการจดทะเบียนแล้วกองทุนนั้น ก็จะมีสถานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย

โดยรายการที่กฎหมายกำหนดให้ต้องมีในข้อบังคับของกองทุนนั้น มีกำหนดไว้ในมาตรา 9 ซึ่งบัญญัติ ดังนี้

“มาตรา 9 ข้อบังคับของกองทุนอย่างน้อยต้องมีรายการ ดังต่อไปนี้

(1) ชื่อ ซึ่งต้องมีคำว่า “กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ” นำหน้าและมีคำว่า “ซึ่งจดทะเบียนแล้ว”

ต่อท้าย

(2) ที่ตั้งสำนักงาน

(3) วัตถุประสงค์

(4) วิธีรับสมาชิกและการสิ้นสุดสมาชิกภาพ

(5) ข้อกำหนดเกี่ยวกับจำนวนกรรมการ วิธีการเลือกตั้งและแต่งตั้ง วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการประชุมของคณะกรรมการกองทุน

(6) ข้อกำหนดเกี่ยวกับเงินสะสมของลูกจ้างและเงินสมทบของนายจ้างที่จะต้องจ่ายเข้า กองทุน

(7) ข้อกำหนดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณผลประโยชน์ที่ลูกจ้างจะได้รับ

⁶ พระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 มาตรา 5 กองทุนจะมีขึ้นได้ต่อเมื่อลูกจ้างและนายจ้างตกลงกันจัดตั้งขึ้นและได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อเป็นหลักประกันแก่ลูกจ้างในกรณีที่ลูกจ้างตาย ออกจากงาน หรือลาออกจากกองทุน โดยลูกจ้างจ่ายเงินสะสมและนายจ้างจ่ายเงินสมทบตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของกองทุนนั้น ทั้งนี้ จะจัดตั้งเป็นกองทุนนายจ้างเดียวหรือกองทุนหลายนายจ้าง ซึ่งอาจมีนโยบายการลงทุน นโยบายเดียวหรือหลายนโยบายก็ได้

⁷ พระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 “มาตรา 6 เมื่อลูกจ้างและนายจ้างตกลงกันจัดตั้งกองทุนขึ้นตามมาตรา 5 แล้ว ให้ยื่นคำขอจดทะเบียนต่อนายทะเบียนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง”

⁸ พระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 “มาตรา 8 ในการขอจดทะเบียนกองทุน ถ้าได้ปฏิบัติถูกต้องครบถ้วนตามที่บัญญัติไว้ใน มาตรา 6 และมีข้อบังคับถูกต้องตามมาตรา 9 และข้อบังคับนั้นไม่ขัดต่อกฎหมายหรือวัตถุประสงค์ของกองทุน ให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนได้และให้ออกใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนให้แก่กองทุนนั้น

ให้นายทะเบียนประกาศการจดทะเบียนกองทุนในราชกิจจานุเบกษา”

(8) ข้อกำหนดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาในการจ่ายเงินเมื่อลูกจ้างสิ้นสมาชิกภาพหรือเมื่อกองทุนเลิกตามมาตรา 25 ทั้งนี้ ข้อกำหนดนั้นจะต้องไม่ตัดสิทธิของลูกจ้าง โดยปราศจากเหตุผลอันสมควร

(9) ข้อกำหนดเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจการของกองทุน

(10) ข้อกำหนดเกี่ยวกับการประชุมใหญ่ หรือข้อกำหนดเกี่ยวกับการประชุมสมาชิกแยกตามนโยบายการลงทุนหรือตามรายนายจ้างในกรณีที่เป็นการจัดตั้งกองทุนที่กำหนดให้มีนโยบายการลงทุนหลายนโยบาย หรือกองทุนหลายนายจ้าง

(11) รายการอื่น ๆ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

การแก้ไขหรือเพิ่มเติมข้อบังคับของกองทุนให้คณะกรรมการกองทุนนำไปจดทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มติให้แก้ไข และยังไม่มียกใช้บังคับจนกว่านายทะเบียนจะได้รับจดทะเบียนแล้ว”

นอกจากนี้ ยังมีการกำหนดอำนาจหน้าที่ของกรรมการกองทุนไว้ในมาตรา 11 ซึ่งบัญญัติว่า

“มาตรา 11 ให้กองทุนมีคณะกรรมการกองทุน ประกอบด้วยผู้แทนซึ่งลูกจ้างเลือกตั้งและผู้แทนซึ่งนายจ้างแต่งตั้ง มีหน้าที่ควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของกองทุน และให้มีอำนาจแต่งตั้งผู้จัดการกองทุน และเป็นผู้แทนของกองทุนในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก เพื่อการนี้คณะกรรมการกองทุนจะมอบหมายเป็นหนังสือให้กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนทำการแทนก็ได้

การแต่งตั้งผู้จัดการกองทุนหรือการเปลี่ยนกรรมการ ให้คณะกรรมการกองทุนนำไปจดทะเบียนภายในสิบวันนับแต่วันแต่งตั้งผู้จัดการกองทุนหรือเปลี่ยนกรรมการ”

ดังนั้น ข้อบังคับของกองทุนที่จะสามารถยื่นคำขอจดทะเบียนต่อนายทะเบียนได้นั้น นอกจากจะต้องไม่ขัดต่อกฎหมายหรือวัตถุประสงค์ของกองทุนแล้ว ยังต้องมีรายการครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนดอีกด้วย

กองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงานบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด

กองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงานบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ซึ่งจดทะเบียนแล้ว (กสล.ปณท) เดิมคือ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงานการสื่อสารแห่งประเทศไทย ซึ่งจดทะเบียนแล้ว จดทะเบียนจัดตั้งเมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2539 ต่อมาเมื่อมีการสื่อสารแห่งประเทศไทยแปลงสภาพเป็น บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) และบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2546 จึงได้มีการแก้ไขข้อบังคับและเปลี่ยนชื่อเป็น กองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงานบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) และบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ต่อมา บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ได้จดทะเบียนแยกเป็น “กองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงานบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ซึ่งจดทะเบียนแล้ว” หรือ กสล.ปณท เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2555 จนถึงปัจจุบัน ดำเนินการภายใต้ข้อบังคับเรียกว่า “ข้อบังคับกองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงาน บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ซึ่งจดทะเบียนแล้ว” มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการออมของสมาชิก และเป็นสวัสดิการตลอดจนเป็นหลักประกันให้แก่สมาชิกและครอบครัวเมื่อต้องออกจากงาน⁹ ซึ่งตามข้อบังคับ กสล.ปณท ได้กำหนดนิยามไว้

⁹ ข้อบังคับกองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงาน บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ซึ่งจดทะเบียนแล้ว “ข้อ 1 กองทุนนี้จัดตั้งขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการส่งเสริมให้สมาชิกมีการออมทรัพย์ และเป็นสวัสดิการ ตลอดจนเป็นหลักประกันให้แก่สมาชิกและครอบครัว เมื่อสมาชิกต้องออกจากงาน”

ในข้อบังคับกองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงาน บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ซึ่งจดทะเบียนแล้ว ข้อ 5 ให้ “นายจ้าง” หมายความว่า บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด และ บริษัท ไปรษณีย์ไทย ดิสทริบิวชั่น จำกัด และ กำหนดให้ “พนักงาน” หมายความว่า พนักงานและลูกจ้างประจำของนายจ้าง ตามข้อบังคับว่าด้วยข้อบังคับ เกี่ยวกับการทำงานของแต่ละนายจ้าง

คณะกรรมการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงานบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ซึ่งจดทะเบียนแล้ว

คณะกรรมการกองทุน นอกจากจะมีหน้าที่ควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของกองทุน มีอำนาจแต่งตั้ง ผู้จัดการกองทุน และเป็นผู้แทนของกองทุนในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ซึ่งเป็นหน้าที่ตามที่กฎหมาย กำหนดแล้ว คณะกรรมการกองทุนยังมีหน้าที่ตามข้อบังคับ กสส.ปณท เช่น

1. การพิจารณาแต่งตั้ง เปลี่ยนแปลง ยกเลิก บริษัทจัดการ ผู้สอบบัญชี ผู้รับฝากทรัพย์สิน รวมถึงการ กำหนดค่าธรรมเนียมหรือค่าตอบแทนแก่บุคคลดังกล่าวโดยต้องไม่คำนวณเป็นอัตราส่วนจาก ผลตอบแทนของกองทุน
2. แก้ไข เพิ่มเติม ข้อบังคับกองทุน และนำไปจดทะเบียนภายใน 15 วัน นับแต่วันที่มติให้แก้ไข ข้อบังคับกองทุน และต้องเปิดเผยให้สมาชิกกองทุนทราบโดยแสดงไว้ ณ สำนักงานกองทุน
3. ควบคุมให้มีการนำส่งเงินสะสมและเงินสมทบ
4. พิจารณาแต่งตั้งหรือมอบหมายให้กรรมการกองทุนคนใดคนหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้แทนกองทุนใน กิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก
5. พิจารณาให้ความยินยอมแก่บริษัทจัดการ ในการลงทุนในหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินอื่นที่อาจก่อให้เกิด ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ หรือในเรื่องอื่นๆ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และ ตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ประกาศกำหนด
6. พิจารณาให้ความยินยอม ให้บริษัทจัดการรับชำระหนี้ด้วยทรัพย์สินอื่นที่มีใช้หลักประกันเพื่อกองทุน ตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ล.ต. กำหนด
7. กำหนดระเบียบและหลักเกณฑ์ต่างๆ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ เป็นต้น

จะเห็นได้ว่า คณะกรรมการกองทุนมีหน้าที่สำคัญเปรียบเสมือนกลไกหลักในการดำเนินการและ บริหารจัดการกองทุนให้เกิดประสิทธิภาพและให้เป็นที่ไปเพื่อประโยชน์ของสมาชิกตามวัตถุประสงค์ของการ จัดตั้ง กสส.ปณท มากที่สุด การแต่งตั้งหรือเลือกตั้งบุคคลเพื่อเข้ามาดำรงตำแหน่งคณะกรรมการกองทุนจึงมี ความสำคัญและเป็นการสร้างความเชื่อมั่นในการบริหารจัดการกองทุนให้แก่สมาชิก

ตามข้อบังคับ กสส.ปณท หมวด 3 คณะกรรมการกองทุน ข้อ 14 วรรคหนึ่งและวรรคสอง ได้บัญญัติไว้ว่า

“ข้อ 14 ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พนักงานบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ซึ่งจดทะเบียนแล้ว” มีจำนวนไม่เกิน 10 คน ประกอบด้วยกรรมการที่มาจากการเลือกตั้ง ของสมาชิก จำนวน 4 คน และกรรมการที่กรรมการผู้จัดการใหญ่ ปณท แต่งตั้งจำนวน 6 คน

กรรมการที่มาจากการแต่งตั้งตามวรรคหนึ่งให้แต่งตั้งจากผู้ที่ดำรงตำแหน่งประธานสหภาพแรงงาน รัฐวิสาหกิจ ปณท จำนวน 1 คน”

ดังนี้ แม้ข้อบังคับข้างต้นจะกำหนดให้คณะกรรมการกองทุนผู้ได้รับการเลือกตั้งโดยเสียงส่วนใหญ่จากสมาชิก ที่ถือเป็นคณะกรรมการกองทุนจากฝ่ายพนักงานนั้น มีจำนวนเพียง 4 คน น้อยกว่าจำนวนคณะกรรมการกองทุนผู้ได้รับการแต่งตั้งจากกรรมการผู้จัดการใหญ่ ปณท ที่ถือเป็นคณะกรรมการกองทุนจากฝ่ายนายจ้าง ซึ่งมีจำนวนมากถึง 6 คนก็ตาม แต่ข้อบังคับข้อ 11 วรรคสองได้กำหนดชัดเจนว่า กรรมการกองทุนที่ได้รับการแต่งตั้งจากฝ่ายนายจ้างนั้น ต้องแต่งตั้งจากผู้ดำรงตำแหน่งประธานสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ ปณท ซึ่งถือเป็นตัวแทนของฝ่ายลูกจ้างจำนวน 1 คน นั้นหมายความว่า คณะกรรมการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พนักงานบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ซึ่งจดทะเบียนแล้ว จำนวน 10 คนนั้นจะประกอบด้วยผู้แทนฝ่ายนายจ้างจำนวน 5 คน และผู้แทนฝ่ายลูกจ้างจำนวน 5 คน จึงถือได้ว่ากระบวนการในการได้มาซึ่งบุคคลเพื่อเข้าดำรงตำแหน่งคณะกรรมการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พนักงานบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ซึ่งจดทะเบียนแล้ว เป็นการปฏิบัติตามหลักความเสมอภาคภายใต้หลักประชาธิปไตย เป็นแนวความคิดซึ่งอำนาจมาจากเสียงข้างมากของสมาชิกผู้เป็นเจ้าของอำนาจ โดยสมาชิกอาจใช้อำนาจของตนผ่านผู้แทนที่ได้รับเลือกเป็นผู้แทนฝ่ายลูกจ้างไปใช้อำนาจแทน สมาชิกทุกคนมีโอกาสแสดงความยินยอมและแสดงเจตนาของตนอย่างเท่าเทียมกัน ผ่านความเสมอภาคในการใช้สิทธิของสมาชิกในการเลือกตั้ง โดยทุกเสียงมีน้ำหนักเท่ากันทั้งสิ้น และไม่มีกีดกันสิทธิอย่างไรเหตุผล ดังนี้ สมาชิกทุกคนย่อมมีความเสมอภาคกันในการเข้าถึงอำนาจของตนผ่านผู้แทนที่ได้รับเลือกตั้ง และมีสิทธิและเสรีภาพที่ได้รับการรับรองโดยข้อบังคับกองทุนและกฎหมายโดยเสมอกันตามหลักการพื้นฐานของประชาธิปไตย คือ การยอมรับนับถือความสำคัญและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคล ความเสมอภาคและเสรีภาพในการดำเนินชีวิต ไม่เป็นการเลือกปฏิบัติเพื่อเอื้อประโยชน์แก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งโดยไม่เป็นธรรม และเนื่องจากคณะกรรมการกองทุนฝ่ายนายจ้างและฝ่ายพนักงานมีจำนวนเท่ากัน จึงไม่เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบในการบริหารจัดการกองทุนในการลงมติ หรือทำหน้าที่ใดๆ เกี่ยวกับกองทุนเพื่อประโยชน์ของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งโดยเฉพาะ เนื่องจากการใช้อำนาจมีรากฐานจากเจตจำนงร่วมกันของสมาชิกถึงแม้ว่าในระยะบอบประชาธิปไตยจะเปิดโอกาสให้บุคคลแสดงความคิดเห็นตลอดจนก่อตั้งเจตจำนงได้อย่างเสรี แต่ปัจเจกบุคคลแต่ละคนย่อมมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ด้วยเหตุนี้ระบอบประชาธิปไตยจึงต้องยอมรับเจตจำนงของสมาชิกให้มีจำนวนมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ กล่าวคือ การปฏิบัติให้เป็นไปตามความคิดเห็นของฝ่ายเสียงข้างมาก โดยฝ่ายเสียงข้างน้อยจะต้องยอมรับในผลแห่งเจตจำนงของฝ่ายข้างมากดังกล่าว แต่อย่างไรก็ตามการปกครองโดยฝ่ายเสียงข้างมากนี้ไม่ได้ก่อให้เกิดสิทธิแก่ฝ่ายเสียงข้างมากที่จะใช้ความมีจำนวนมากกว่าของตนปกครองฝ่ายเสียงข้างน้อยโดยไม่ชอบหรือกระทำการตามอำเภอใจของฝ่ายตนได้ ทั้งนี้ ฝ่ายเสียงข้างมากต้องเคารพสิทธิและเสรีภาพของประชาชนที่เป็นเสียงข้างน้อยด้วย โดยต้องยินยอมให้ราษฎรที่เป็นเสียงข้างน้อยมีสิทธิเสรีภาพที่จะแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างไปจากฝ่ายเสียงข้างมากได้ และต้องยอมให้ฝ่ายเสียงข้างน้อยสามารถที่จะวิพากษ์วิจารณ์การกระทำของฝ่าย เสียงข้างมากได้ เพื่อถ่วงดุลตรวจสอบการดำเนินการของฝ่ายเสียงข้างมากได้

บทสรุป

ตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 ซึ่งเป็นกฎหมายสำคัญที่กำกับดูแลการดำเนินการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพนั้น กำหนดให้ข้อบังคับของกองทุนจะต้องมีรายละเอียดที่ชัดเจนในเรื่องสำคัญที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุน เช่น รายละเอียดเงื่อนไขอัตราการจ่ายเงินสะสมของลูกจ้าง และอัตราการจ่ายเงินสมทบของนายจ้าง ข้อกำหนดเกี่ยวกับจำนวนกรรมการ วิธีการเลือกตั้งและแต่งตั้ง ข้อกำหนดเกี่ยวกับการประชุม เป็นต้น เนื่องจากข้อกำหนดเงื่อนไขการบริหารจัดการกองทุนและข้อกำหนดหลักเกณฑ์การคำนวณผลประโยชน์ที่ลูกจ้างจะได้รับหรือการดำเนินกิจการอย่างใดๆ ของกองทุน ย่อมเป็นไปตาม

ข้อบังคับของกองทุน ซึ่งอาจจดทะเบียนแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้โดยคณะกรรมการกองทุนตามมติของที่ประชุม จะเห็นว่ากฎหมายมุ่งกำหนดให้คณะกรรมการกองทุนต้องประกอบด้วยผู้แทนซึ่งลูกจ้างเลือกตั้ง และผู้แทนซึ่ง นายจ้างแต่งตั้ง เพื่อควบคุมดูแลกิจการของกองทุน โดยกฎหมายมิได้กำหนดจำนวนไว้โดยแน่ชัดว่าผู้แทนแต่ละฝ่ายต้องมีจำนวนเท่าใด แต่ในการดำเนินการของคณะกรรมการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พนักงานบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ซึ่งจดทะเบียนแล้วนั้น ในการกำหนดสิทธิของฝ่ายลูกจ้างหากพิจารณาข้อบังคับของ กองทุนจะเห็นว่า มีการกำหนดอัตราส่วนคณะกรรมการกองทุนซึ่งเป็นผู้แทนจากฝ่ายนายจ้างและฝ่ายลูกจ้าง ฝ่ายเป็นจำนวนเท่ากัน โดยใช้หลักเสรีภาพและความเสมอภาคภายใต้หลักประชาธิปไตย เพื่อลดความเหลื่อมล้ำและการได้เปรียบเสียเปรียบของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง การจัดให้มีคณะกรรมการกองทุนที่มีได้เป็นไปตามหลัก ความเสมอภาค อาจทำให้เกิดความไม่เท่าเทียมของอำนาจจากฝ่ายนายจ้างในการควบคุมดูแลกิจการของ กองทุนได้ เนื่องจากการจ่ายเงินสมทบจากนายจ้างภายใต้พระราชบัญญัติฉบับนี้ เป็นสวัสดิการเพิ่มเติมจาก นายจ้างมอบให้แก่ลูกจ้าง นายจ้างจึงอาจใช้ความได้เปรียบในฐานะทางเศรษฐกิจของตนที่เหนือกว่าลูกจ้าง ออกข้อบังคับของกองทุน กำหนดเงื่อนไขการจ่ายเงินออกสำหรับเงินสมทบของนายจ้างและผลประโยชน์ของ เงินดังกล่าวให้เป็นไปเพื่อประโยชน์ของนายจ้างเป็นสำคัญอันจะเกิดผลกระทบต่อลูกจ้างผู้ส่งเงินสะสมได้

บรรณานุกรม

กองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงาน บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ซึ่งจดทะเบียนแล้ว, 2557, คู่มือสมาชิก กสท.ปณท, ครั้งที่ 1, กรุงเทพฯ

สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย, หลักนิติธรรม ความหมาย สาระสำคัญ และผลของการฝ่าฝืน, [Online], Available: <http://www.lrct.go.th/th/?p=5716> [2018, June 3]. (สารสนเทศจาก World Wide Web)

ศูนย์ศึกษาประชาธิปไตย, หลักการสำคัญของการปกครองระบอบประชาธิปไตย[Online], Available: https://www.ect.go.th/dec/ewt_news.php?nid=71&filename=index [2018, June 2]

ไทยรัฐออนไลน์, ประกาศใช้ พ.ร.บ. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพฉบับใหม่ เปิดทางลูกจ้างออมเงินเพิ่ม [Online], Available: <https://www.thairath.co.th/content/517820> [2018, June 13]